

Wymagania edukacyjne z **geografii** dla **klasy VII szkoły podstawowej**
uwzględniające zmiany w **podstawie programowej z 2024 r.**
Opracowała: **Monika Magiera**

WYMAGANIA NA OCENĘ ŚRÓDROCZNĄ:

ocena celująca:

UCZEŃ: oblicza rozciągłość południkową i równoleżnikową Polski, nazywa masy powietrza kształtujące pogodę i klimat w Polsce, wyjaśnia powstawanie gór fałdowych i zrębowych, wyjaśnia proces powstawania form polodowcowych, wskazuje na mapie wszystkie PN, podaje nazwy wszystkich województw i ich stolic oraz wskazuje na mapie, wymienia obiekty wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO, wskazuje na mapie Polski ważne krainy geograficzne, spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem, wykonuje zadania, wyszukuje dodatkowe informacje i ciekawostki, rozwiązuje zadania problemowe, nietypowe

ocena bardzo dobra:

UCZEŃ: wymienia i wskazuje na mapie województwa i miasta będące siedzibami władz samorządowych, charakteryzuje na podstawie map i wykresów budowę geologiczną poszczególnych regionów Polski, omawia cechy charakterystyczne rzeźby młodo- i staroglacjalnej oraz wskazać rejony ich występowania w Polsce, omawia zróżnicowanie występowania skał i złóż surowców mineralnych w Polsce z uwzględnieniem budowy geologicznej, charakteryzuje klimat Polski na tle klimatu Europy, omawia cechy charakterystyczne klimatu własnego regionu na tle Polski, wskazuje różnice między dorzeciami Wisły i Odry na tle innych rzek Europy, wyjaśnia przestrzenne zróżnicowanie wskaźnika lesistości w Polsce oraz na tle Europy, dokonuje analizy prostego profilu glebowego, wskazuje czynniki wpływające na degradację środowiska Morza Bałtyckiego i przedstawić sposoby poprawy warunków, opisuje mechanizm powstawania kwaśnych opadów i wymienić skutki na przyrodę i działalność człowieka, omawia akty prawne, na podstawie których przyroda w Polsce podlega ochronie, prognozuje zmiany liczby ludności Polski i Europy, wskazuje analogie i odmienności w procesach osadniczych w Polsce i innych krajach europejskich, analizuje zmiany wartości przyrostu naturalnego własnego regionu, ocenia znaczenie imigracji dla populacji społeczeństw starzejących się, przedstawia skutki społeczne uznania Ślązaków za grupę etniczną w Polsce, porównuje strukturę zatrudnienia w regionie zamieszkania ze strukturą krajową i europejską oraz wskazuje przewagi lub zapóźnienia, porównuje dawne i współczesne migracje Polaków, analizuje przestrzenny rozwój przykładowego miasta, wyjaśnia na przykładach, dlaczego najszybciej rozwijają się największe miasta.

ocena dobra:

UCZEŃ: wymienia i wskazuje na mapie województwa i ich stolice, wykazuje związki między wydarzeniami geologicznymi a zróżnicowaniem ukształtowania terenu, wyjaśnia genezę wybranych form polodowcowych, wskazuje surowce mineralne występujące w najbliższej okolicy, ocenia ich przydatność, określa zmiany pogody wynikające z przemieszczania się frontów atmosferycznych, charakteryzuje zależności między warunkami klimatycznymi a rolnictwem, turystyką i transportem, charakteryzuje dorzecza Wisły i Odry, wyjaśnia zależności między warunkami klimatycznymi a szatą roślinną, ocenia wartość użytkową gleb w Polsce, wyjaśnia zróżnicowanie zasolenia i termiki wód Bałtyku, omawia wpływ działalności człowieka na atmosferę, wody i gleby, opisuje zasady rozwoju zrównoważonego, omawia tendencje zmian liczby ludności Polski, podaje przyczyny rozwoju populacji najgęściej zaludnionych regionów Polski i Europy, przedstawia na mapie zróżnicowanie wielkości przyrostu naturalnego w Polsce według województw, określa przyczyny zmian współczynnika feminizacji w Polsce, podaje przyczyny rozmieszczenia mniejszości narodowych w Polsce, omawia zmiany, jakie zaszły w strukturze zatrudnienia w Polsce po II wojnie światowej, wyjaśnia rozmieszczenie migracji, analizuje zmiany w osadnictwie wiejskim i miejskim, określa, które z warunków przyrodniczych i pozaprzyrodniczych sprzyjały rozwojowi miast – podaje przykłady z Polski i Europy.

ocena dostateczna:

UCZEŃ: wskazuje położenie Polski na mapie Europy, wskazuje struktury geologiczne występujące w Polsce, wymienia nazwy zlodowaceń i wskazuje ich zasięg na mapie, wymienia różne typy skał i minerałów występujące w Polsce, wymienia czynniki kształtujące klimat w Polsce, wymienia czynniki wpływające na zróżnicowanie warunków klimatycznych w Polsce, wskazuje na mapie wybrane obiekty hydrologiczne w Polsce, wskazuje na mapie obszary Polski charakteryzujące się największą i najmniejszą lesistością, wymienia czynniki glebotwórcze, wymienia cechy geograficzne Morza Bałtyckiego, wymienia zmiany, jakie w środowisku naturalnym wywołuje rozwój gospodarczy, wymienia podstawowe formy ochrony przyrody w Polsce, korzysta z danych statystycznych, odczytuje liczbę ludności Polski i innych krajów w różnych okresach, wymienia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki osadnicze, odczytuje z wykresów wielkość przyrostu naturalnego, odczytuje z piramidy wieku i płci liczebność danej grupy wiekowej, odczytuje z wykresów kołowych strukturę ludności, odczytuje z wykresów kołowych strukturę zatrudnienia ludności, definiuje pojęcia migracji, emigranta i imigranta, wymienia przyczyny migracji ze wsi do miast, wymienia główne funkcje miasta.

ocena dopuszczająca:

UCZEŃ: wskazuje na mapie województwa, wskazuje i nazywa struktury geologiczne powstałe w poszczególnych orogenezach, omawia uwarunkowania zlodowaceń w Polsce, klasyfikuje skały występujące w Polsce ze względu na ich genezę, wyjaśnia sposób powstawania frontów atmosferycznych, wskazuje formy działalności człowieka uzależnione od warunków klimatycznych, opisuje cechy sieci rzecznej w Polsce, charakteryzuje poszczególne rodzaje lasów ze względu na skład gatunkowy i siedlisko, wskazuje na mapie rejony występowania poszczególnych typów gleb, omawia cechy fizyczne wód Bałtyku i ich zależność od warunków przyrodniczych, wyjaśnia znaczenie terminów: segregacja odpadów, recykling, wymienia formy ochrony przyrody, wykonuje prosty wykres zmian liczby ludności w Polsce, definiuje ekumenę, podaje przykłady

województw o najniższym i najwyższym przyroście naturalnym, odczytuje z piramidy wieku i płci przedziały wiekowe, w których przeważają w polskim społeczeństwie kobiety i mężczyźni, wymienia mniejszości narodowe i etniczne w Polsce, wymienia województwa, regiony Polski, w których bezrobocie jest najwyższe i najniższe, omawia przyczyny migracji, podaje przykłady aglomeracji monocentrycznej oraz policentrycznej, wymienia i wskazuje na mapie główne miasta Polski.

WYMAGANIA NA OCENĘ ROCZNĄ: /obejmują także wymagania na ocenę śródroczną/

ocena bardzo dobra:

UCZEŃ: wyjaśnia, co to jest globalizacja i podaje przykłady przejawów globalizacji w życiu codziennym, omawia przestrzenne zróżnicowanie gleb o różnej przydatności dla rolnictwa, omawia wpływ przynależności do Unii Europejskiej na funkcjonowanie rolnictwa w Polsce, ocenia jakość żywności produkowanej w Polsce i wskazuje jej zalety oraz wady, wymienia i opisuje działania podejmowane przez społeczność międzynarodową w celu ochrony różnorodności biologicznej mórz i oceanów, omawia wpływ indywidualnych decyzji konsumenckich na rozwój przemysłu kraju, podaje argumenty za i przeciw budowie w Polsce elektrowni atomowej, wyjaśnia, czym są specjalne strefy ekonomiczne oraz opisuje przyczyny i skutki powstawania SSE w Polsce, ocenia możliwości dalszego rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii w Polsce, wyjaśnia szybki rozwój wybranych usług w Polsce i we własnym regionie, uzasadnia konieczność ponoszenia przez państwo wysokich kosztów budowy infrastruktury transportowej, dokonuje refleksji nad wartością wybranych walorów turystycznych Polski, podaje argumenty świadczące o pozytywnym wpływie turystyki na rozwój gospodarczy oraz o jej negatywnym wpływie na środowisko przyrodnicze, dokonuje oceny zagrożeń powodziowych występujących na wybranym obszarze, wyszukuje informacje dotyczące warunków rozwoju energetyki w swoim regionie, dokonuje oceny zmian środowiska geograficznego w strefach podmiejskich dużych miast, porównuje przyczyny i skutki migracji ze wsi do miast oraz migracji z miast do stref podmiejskich, wyszukuje informacje na temat sposobów zapobiegania bezrobociu w Polsce, na podstawie dostępnych materiałów dokonuje oceny dowolnego obszaru położonego w Polsce pod kątem warunków lokalizacji nowych inwestycji przemysłowych i usługowych ze względu na dostępność komunikacyjną, odszukuje informacje dotyczące walorów turystycznych oraz ruchu turystycznego wybranego regionu Polski, wykazuje zależności między elementami środowiska geograficznego na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu, proponuje na podstawie własnych obserwacji terenowych, działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności.

ocena dobra:

UCZEŃ: formułuje wniosek dotyczący związku między strukturą zatrudnienia oraz PKB a poziomem rozwoju gospodarczego, wyjaśnia wpływ zmienności pogody na rolnictwo w Polsce, posługuje się jednostkami miar używanymi w rolnictwie, wykonuje przeliczenia, wyjaśnia przyczyny zróżnicowania rozmieszczenia roślin uprawnych w Polsce, opisuje perspektywy rozwoju gospodarki morskiej w podziale na poszczególne obszary działalności gospodarczej, wymienia i opisuje czynniki lokalizacji zakładów reprezentujących wybrane rodzaje

działalności przemysłowej, wskazuje związek między oszczędzaniem energii a pozytywnym wpływem na przyrodę, wymienia zalety i wady koncentracji przemysłu w okręgach przemysłowych, wskazuje na mapie lokalizację Krakowskiego Parku Technologicznego i Doliny Lotniczej i omawia ich wpływ na przemysł w Polsce, wykazuje związek między rozwojem usług a podnoszeniem się poziomu rozwoju gospodarczego kraju i regionu, ocenia znaczenie transportu i łączności dla jakości życia mieszkańców i rozwoju gospodarczego kraju, omawia wpływ mieszkańców Polski na rozwój kulturowy kraju, uzasadnia konieczność zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego, klasyfikuje i wyjaśnia przyczyny naturalne i antropogeniczne powstawania powodzi, określa warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające lub ograniczające produkcję energii ze źródeł nieodnawialnych i odnawialnych, identyfikuje i wyjaśnia zmiany w zakresie zagospodarowania terenu i stylu zabudowy na przykładach stref podmiejskich, wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku i zmiany w zaludnieniu na obszarach wiejskich na przykładach wybranych gmin, wykazuje wpływ przemian politycznych i gospodarczych w Polsce po 1989 r. na zmiany struktury zatrudnienia, identyfikuje związki między przebiegiem autostrad i dróg ekspresowych a lokalizacją przedsiębiorstw przemysłowych, centrów logistycznych i handlowych, dokonuje analizy walorów turystycznych Małopolski i Pobrzeża Bałtyku, prezentuje główne cechy struktury demograficznej ludności i gospodarki regionu na podstawie wyszukanych danych statystycznych i map tematycznych, projektuje trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie na podstawie wyszukanych źródeł informacji, ocenia efekty współpracy międzyregionalnej, porównuje zasięg i wielkość swojej małej ojczyzny z małymi ojczyznami członków rodziny i kolegów.

ocena dostateczna:

UCZEŃ: wyjaśnia, co to jest gospodarka narodowa, wyjaśnia, czym zajmuje się rolnictwo, wymienia czynniki pozaprzyrodnicze mające wpływ na rozwój rolnictwa w Polsce i omawia wybrane z nich, wymienia nazwy podstawowych roślin uprawianych w Polsce oraz gatunki zwierząt hodowlanych, opisuje położenie Polski względem Morza Bałtyckiego, omawia, czym zajmuje się przemysł, wymienia odnawialne i nieodnawialne źródła energii elektrycznej, wyjaśnia znaczenie terminów: zakład przemysłowy, okręg przemysłowy, koncentracja przemysłu, restrukturyzacja przemysłu, wymienia wybrane produkty przemysłu zaawansowanych technologii, wymienia przykłady działalności gospodarczej zaliczanej do sektora usług, podaje przykłady różnych rodzajów transportu, wymienia najważniejsze atrakcje turystyczne w Polsce i wskazuje ich położenie na mapie, wymienia ważniejsze regiony turystyczne Polski, wyjaśnia, czym jest powódź, podaje przykłady surowców energetycznych w Polsce, podaje cechy środowiska geograficznego i opisuje warunki życia w dużym mieście i w strefie podmiejskiej, wyjaśnia pojęcie migracji ze wsi do miast, wyjaśnia, czym jest bezrobocie, podaje przykłady przedsiębiorstw, których lokalizacja zależy od bliskości szlaków transportowych, podaje przykłady walorów turystycznych Pobrzeża Bałtyku i Małopolski, wskazuje położenie swojego regionu geograficznego na mapie Polski, podaje podstawowe zasady bezpieczeństwa obowiązujące w czasie przygotowania i przeprowadzania wycieczek krajoznawczych, podaje przykładowe formy współpracy pomiędzy regionami, określa obszar utożsamiany z własną „małą ojczyzną” jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnym.

ocena dopuszczająca:

UCZEŃ: kwalifikuje działalność gospodarczą do poszczególnych sektorów gospodarki narodowej, charakteryzuje przestrzenne zróżnicowanie długości okresu wegetacyjnego w Polsce, interpretuje dane statystyczne w celu ustalenia pozycji Polski w produkcji rolnej w Europie i na świecie,

opisuje rozmieszczenie podstawowych roślin uprawnych i zwierząt hodowlanych w Polsce, wymienia wybrane gatunki ryb morskich i słodkowodnych, omawia wpływ przemysłu na gospodarkę, społeczeństwo i przestrzeń, omawia wpływ produkcji energii elektrycznej wg poszczególnych źródeł energii na środowisko przyrodnicze, omawia na wybranych przykładach, na czym polega restrukturyzacja zakładów przemysłowych w Polsce, omawia wpływ rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii na życie mieszkańców, omawia na wybranych przykładach rozwój usług w Polsce, wskazuje na mapie województwa o najlepiej i najgorzej rozwiniętej sieci drogowej i kolejowej, uzasadnia konieczność zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego, opisuje związek między rozwojem turystyki a wzrostem presji na środowisko przyrodnicze, określa wpływ sztucznych zbiorników wodnych na występowanie i skutki powodzi, wyjaśnia związek pomiędzy warunkami pozaprzyrodniczymi kierunkami rozwoju energetyki, wyjaśnia przyczyny przenoszenia działalności gospodarczej do strefy podmiejskiej, wyjaśnia przyczyny zwiększonego odsetka mężczyzn w strukturze ludności niektórych wsi, wyjaśnia przemiany rynku pracy na przykładzie wybranych miast w Polsce, na wybranym przykładzie określa znaczenie portu morskiego dla rozwoju przedsiębiorstw, w tym zakładów przemysłowych, porównuje atrakcyjność turystyczną wybranych miejsc i obiektów w Małopolsce, przedstawia w dowolnej formie przyrodnicze i kulturowe walory regionu. po zakończeniu wycieczki porządkuje oraz prezentuje zebrane materiały, uzasadnia przesłanki zawierania umów partnerskich z innymi regionami, rozpoznaje w terenie główne obiekty charakterystyczne i decydujące o atrakcyjności „małej ojczyzny”.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów: sprawdziany po dziale, testy, kartkówki, odpowiedzi ustne, prace domowe i inne prace (np. prezentacje, doświadczenia, plakaty).

Uczniowie objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną mają dostosowane wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych zgodnie z zapisem w opinii z PPP. Szczegółowe warunki dostosowywania wymagań edukacyjnych są opracowywane dla każdego ucznia indywidualnie.

Warunki otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej, oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych

Uczeń może ubiegać się o ocenę wyższą niż przewidywana tylko wtedy, gdy:

- *Otrzymane przez niego oceny cząstkowe niejednoznacznie wskazują na konkretny poziom wiedzy, a zatem możliwe jest zakwalifikowanie jego umiejętności zarówno do oceny przewidywanej, jak i wyższej.*
- *Uczeń był obecny na wszystkich obowiązkowych formach sprawdzania wiedzy, czyli: pisał wszystkie sprawdziany, kartkówki, testy i inne prace pisemne lub odpowiadał ustnie i otrzymał z nich ocenę. W przypadku nieobecności, uczeń napisał/wykonał zaległą pracę w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Brak zaliczenia którejkolwiek z form sprawdzania wiedzy może być podstawą do odmowy.*
- *Uzyskiwane przez niego niesatysfakcjonujące go oceny były poprawiane w terminie. Nie dopuszcza się pisania zaległego sprawdzianu/testu/itp. lub poprawiania oceny po terminie, pod koniec okresu, po uzyskaniu informacji o przewidywanej ocenie*
- *Prowadzi zeszyt i regularnie odrabia zadawane zadania domowe.*

Tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych

1. Po otrzymaniu informacji o przewidywanej ocenie uczeń (lub jego rodzic/prawny opiekun) składa nauczycielowi chęć ubiegania się o ocenę wyższą.

Nauczyciel sprawdza, czy uczeń spełnia warunki formalne, tj.: brał udział we wszystkich formach sprawdzania wiedzy lub napisał je w wyznaczonym terminie, czy uczeń poprawiał oceny zgodnie z określonym terminem, czy oceny cząstkowe niejednoznacznie pozwalają określić poziom wiedzy, czy prowadzi regularnie zeszyt, czy odrabiał prace domowe, czy uczeń skorzystał ze wszystkich oferowanych form pomocy np. zajęć dodatkowych.

2.Nauczyciel informuje ucznia o formie sprawdzenia wiedzy (np. test końcoworoczny, wypowiedź ustna). Przekazywana jest informacja o terminie zaliczenia (ustalona indywidualnie, ale przed radą klasyfikacyjną).

3.Uczeń przystępuje do wskazanych przez nauczyciela form sprawdzających wiedzę (np. test, odp. usta). w terminie ustalonym przez nauczyciela.

4.Po sprawdzeniu wiedzy ucznia nauczyciel podejmuje decyzję o ewentualnym podniesieniu oceny.

5.Decyzja jest ostateczna i przekazywana uczniowi i rodzicowi/prawnemu opiekunowi nie później niż w dniu wpisywania do dziennika ocen ostatecznych zgodnie z corocznie opracowywanym harmonogramem.